

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 285. — ŠTEV. 285.

NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 5, 1925. — SOBOTA, 5. DECEMBRA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

UPANJE ZNOVA OŽIVLJENO

Governer Pinchot je sklical konferenco trgovcev in civilnih voditeljev. — Inglis se hoče posvetovati. — Pravi, da bodo pogoji delodajalcev sprejemljivi, če se jih bo preresetalo. — Ugora-ba nadomestil je važen faktor.

PHILADELPHIA, Pa., 4. decembra. — Aktivnost onih, ki so delovali za mir v antracitni industriji, vključno governerja Pinchot, so imele za posledico oživljenje upanja, da bo prekinjenje dela kmalu uravnano.

Včerajšnji razvoji so vključevali konferenco trgovcev in civilnih voditeljev antracitnih okrajev, katero je sklical governer. Ta konferenca bo razpravljala o položaju. Rev. Curran iz Wilkesbarre je naprosil antracitne delodajalce, naj nanovo razmislijo o načrtu Pinchota, katerega so zavrnili. J. B. Warriner, generalni upravitelj Lehigh Coal and Navigation Company, je izjavil, da bi obnovljena pogajanja glede načrta delodajalcev, katerega je Lewis zavrnil, lahko dovedla do dogovora, ki bi bil pravičen za vse prizadete.

Governer Pinchot, ki potuje po zapadnih okrajih, je brzojavil trgovcem ter voditeljem civilnih organizacij, naj se sestanejo ž njim prihodnji tork v Harrisburgu, da razpravljajo o položaju.

Father Curran, ki se je včeraj posvetoval tako z delodajalci kot premogarji, ni hotel reči, če ima nov načrt za končanje stavke.

Warriner je označil zadnji predlog governerja Pinchota tako nepraktičnim in inostranskim, da ga je bilo treba zavrniti v celoti. Dostavil pa je:

— Najbolj natančna analiza ni mogla najti v njem nobene podlage za pogajanja.

SCRANTON, Pa., 4. decembra. — Major W. Inglis, načelnik meznega komiteja delodajalcev, je ponovil svoja prejšnja ugotovila, da so delodajalci še vedno pripravljeni pogajati se.

Glede načrta delodajalcev, katerega je pred dvema tednoma zavrnil Lewis, je rekel major Inglis, da bo najbrž odobren. — Pogajanja je mogoče obnoviti, — je izjavil, — a če ne bo mogoče spraviti v soglasje diferenc, bo trajalo mrtvilo še naprej. V takem slučaju nudi arbitracija najboljši izhod. Predloge governerja Pinchota, katere so delodajalci zavrnili, je označil kot "Pinchot-Lewis" načrt.

Major Inglis je rekel:

— Po treh mesecih neaposlenosti in po razvojih zadnjih par dni je vredno analizirati predloge ki so naslednji:

Pinchot-Lewis načrt:

1. Petletni kontrakt.

2. Može naj gre do na delo po podpisanih kontraktu.

3. Mezde naj se določi za pet let. Pogajanja glede vseh drugih zahtev.

4. Check-off.

5. Arbitracija omejena na povišanje mezd.

6. Nobenega sredstva, da se izogne mrtvilu.

Načrt delodajalcev:

1. Petletni kontrakt.

2. Obratovanje naj se prične takoj.

3. Sedanje mezde in drugi pogoji, dokler se jih ne izpremeni potom pogajanj ali arbitracije

4. Nikakega check-off.

5. Arbitracija vseh spornih točk brez rezervacij.

6. Določanje sredstev za preprečitev mrtvila.

Devet ubitih pri jetniški

vstaji v Burmi.

RANGUN, Burma, 3. dec.

Tekom nekega upora v jetnišnici, v Pyapun v dolini Burmi je bilo devet ljudi ubitih in 24 jih je bilo ranjenih.

Pod vodstvom nekega na smrt obsojenega morilec so jetniki premagali stražnike ter se polastili orožja, ki se je nahajalo v jetnišnici. Policija je obkolila jetnišnico in prišlo je do pravega boja. V tem boju je bilo ubitih pet jetnikov in trije pazniki, dotim

je bilo dvajset jetnikov s štirimi pazniki ranjenih.

Med mrtvimi se je nahajal tudi voditelj upornikov.

POZOR ČLANI S. D. P. D. V NEW YORKU!

Prihodnjo sredo, to bo 9. decembra se bo vršila seja Slovenskega Delavskega Podpornega Društva; članstvo je naproseno, da se seje gotovo udeleži. Začetek točno ob osmi uri zvečer na 101 Ave. "A" New York City.

Tajnik.

Trgovina z žganjem v newyorški luki.

Zvezni okrajni pravdnik Buckner je objavil, da so zasledili žganjarski sindikat, ki ima na razpolago \$25,000,000. — Številne aretacije po napadu na poslopje na Broadway. — Kompromitirana je tudi obrežna straža.

Potem ko je zvezni okrajni pravdnik Buckner sam vodil svoje ljudi pri napadu na urad Williama Dwyera v poslopju East River Saving Bank na Broadway in 41. cesti v New Yorku ter nadaljnjem napadu na glavni stan nekje na Lexington Avenue, pri čemer je bil aretiran Dwyer v družbi sedemnajstih drugih, je izjavil Buckner, da je prišel s tem na sled \$24,000,000-skemu žganjarskemu sindikatu.

Dwyer, ki je rekel, da stanuje v Belle Harbor, Queens, je položil pozneje \$40,000 jamščine, narkar je bil izpuščen.

Ob istem času so izdali preiskovalna povelja za različne podružnice kartela v Lew London, Montauk, Point, St. Albans in Hempstead.

Posebna stvar na celi zadevi je, da se nahajajo med aretiranimi in takimi, katere nameravajo aretirati, tudi častniki in možje obrežne straže, katerih pa ni bilo mogoče zaslediti, ker so se ravno nahajali v službi, da love kršitelje prohibicijske postav.

Pomazni zvezni okraj, pravdnik Stiehmam trdi, da je Dwyer načelnik \$25,000,000-skemu žganjarskega kartela, ki je zabaval že dve leti člane obrežne straže z denarjem ter jih pogoščal v hotelih na Broadway z vinom, ženskami in petjem.

Med aretiranimi se nahajajo Edvard Costello, ki je po imenu lastnik tovornih voz, a dejanski nakupovalni agent kartela. Stavljeno je bil pod jamščino \$20,000. Tudi druge aretirane člane takozvanega kartela so izpustili proti primerni jamščini.

PHILADELPHIA, Pa., 4. dec. Kot častni gost pri nekem banketu, katerega je priredila tukajšnja trgovska zbornica, je nastopil brigadni general Andrews, pomozni zakladniški tajnik, katerega mu je poverjena izvedba prohibicijske postav. Samoposobi umevno je, da si je izbral prohibicijo kot predmet svojega govora. Brigadni general, katerega je predstavil senator Pepper, je rekel:

— Tihotapstvo z žganjem škoduje trgovini te dežele ter izpodbija družabni red. — Odgovornost za uspeh ali neuspeh prohibicije je naprtil onim, "ki še nadalje kršijo postavu s tem, da dovoljujejo butlegarjem nesramno dobičke".

V nadaljnjih izjavanjih je rekel: Korupcija je onesnažila roke vseh. Naša glavna naloga obstoji v tem, da izbrisemo industrijo butlegarjev.

Kolinska katedrala v nevarnosti.

KOLIN, Nemčija, 4. decembra. Če se ne bo takoj izvedlo potrebnih popravil, stoji katedrala v Kolinu pred katastrofo. To je naziranje arhitekta Hertela, katerega mu je poverjeno nadzorstvo nad katedralo, zgrajeno v gotskem slogu. Povdarjajo, da so se pokazale številne hibe, ki ogrožajo celo zgradbo, če se jih ne bo hitro popravilo. Kolinski župan je bil izraza želji, naj prevzamejo katoliške cerkvene oblasti stroške

Nemški kabinet bo resigniral.

Kancelar Luther namerava opustiti mesto kabinetnega načelnika. — Tako poročajo iz Berlina. — Stresemann namerava obiskati Pariz.

BERLIN, Nemčija, 4. dec. — Takaj se glasi, da bo jutri, to je v soboto, nemški kabinet odstopil. To se bo zgodilo v soglasju z objavo državnega kancelerja Luthra dne 20. novembra na voditelje strank, da bo vlada takoj po podpisu Locarno dogovora odstopila in da bo stvorjeno ministristvo, ki bo soglašalo z Locarno politiko ter obveznostmi, katere je sprejela Nemčija.

Berlinski listi so objavili izjavo zunanjega ministra Stresemanna, katero je podal nemškim časnikskim poročevalcem v Londonu in v kateri je izrazil najboljše upanje glede nadaljnjih pogajanj glede vprašanj, ki se bodo razvila iz dogovora sklenjenega v Locarno.

Berlinski liberalni in socialistični listi so z zadovoljstvom sprejeli poročilo iz Pariza, da bo Stresemann kmalu obiskal francosko glavno mesto. Opozarjajo na dejstvo, da se bo prikratk v 55 letih mudil nemški zunanji minister po opravih v Parizu.

PARIZ, Francija, 4. decembra. Francoski zunanji urad noče niti potrditi, niti zanikati poročila, da bo prišel nemški zunanji minister Stresemann semkaj na obisk.

BERLIN, Nemčija, 4. dec. — Pruska policija ne bo trpela nobenega puča, niti z desne, niti z leve strani. — je izjavil včeraj Herr Severing, pruski minister za notranje zadeve v pruskem deželnem zboru, na vznemirljivo vprašanje komunistov, če mu je kaj znano o nameravani puči desnih strank. Dostavil je, da se ni pripetil tekem njegovega uradovanja niti en puč.

Mladi morilec pred sodiščem.

Na današnji dan je bilo določeno predstavljenje devetnajstletnega morilec Gordon Pirieja pred sodiščem, vendar pa se ne more stvar tikati nobene druge stvari kot te, da se ga izroči veleporeti, ki bo dvignila proti njemu obtožbo radi umora po prvem redu. Najbrž že konec tega meseca se bo moral v okrajnem sodišču v Bronxu zagovarjati proti obtožbi da je v nedeljo zjutraj umoril s sekuro svojega mladostnega prijatelja, George Nye-a.

Okrajni pravdnik McGeehan v Bronxu je sporočil, da bo že v ponedeljek nastopil s dvanaestimi pričami pred veleporeto ter zahteval od nje dvignjenje obtožbe radi umora po prvem redu.

Živčna moč Pirieja je očividno izčrpana. Ponovno je izjavil, da mu je žal, da je izvršil dejanje in da bi bilo boljše, če bi bil sedaj mrtav. Šerif Flynn je vsled tega postavil stražo, da prepreči samomor mladega morilec.

Bolna mati Pirieja, ki se mudi v Adirondacks, ni dosedaj še ničesar izvedela o celi stvari.

Grobokopi stakajo.

CHICAGO, Ill., 2. decembra. Stavka grobokopov še vedno traja. Policija je zastražila razna pokopališča, da zamorejo skebi nemoteno opravljati svoje delo.

restavracijskih del. Katoliki pa izjavljajo, da je katedrala glavna privlačna točka Kolina in da bi se mesto ne smelo pomišljati, da prevzame stroške popravil.

Konec irskih mejnih bojev.

Londonski dogovor je končal boje med Ulsterjem in prosto irsko državo. — Baldwin, Cosgrave in Craig so podpisali formalni dogovor, da se ne bo izpremenilo meje med prosto državo in Ulstrom.

LONDON, Anglija, 4. dec. — Z nepričakovano naglieo je bil uravnan irski mejni spor med angleško vlado ter zastopniki proste irske države in Ulstra.

Ministrski predsednik Baldwin je v poslanski zbornici včeraj zvečer prekinil tarifno debato, da objavi pogoje, ki sledijo tesno glavnim točkam, katere so pričakovani politični opazovalci. Sedanja meja med severno in južno Irsko bo obstala in preklicalo se bo polnomoči mejne komisije.

Prosta irska država bo oproščena svojih obveznosti na temelju člena 5. angleško-irske pogodbe, je rekel Baldwin, na temelju katerega je pristala v to, da prevzame svoj delež pri javnem dolgu združenih kraljestev ter plačevanju vojnih penzij.

Na drugi strani pa določa no dogovor, da bo prosta država prevzela angleške vladne obveznosti za hudomušne poškodbe v ozemlju proste države iz januarja leta 1919. Prosta država je tudi obljubila, da bo pospešila zakonodajo, da se poviša za deset odstotkov kompenzacija za zlobno poškodovanje lastnine v njenem ozemlju.

Vladi severne in južne Irske sta se dogovorili, da se bosta sestali, da razpravljata o zadevah skupnega interesa. Vsak dogovor, ki bi ga dosegla, bo moral biti potrjen od angleške vlade. V poslanski zbornici bo treba vložiti predlog, da se razveljavi polnomočje mejne komisije ter napravi potrebne amandamente v angleško-irski pogodbi.

Novi irski dogovor je bil podpisan včeraj zvečer, ravno ko je Big Ben, slavna ura parlamenta bila osem.

Delegat proste irske države so imeli ravno toliko časa, da so zavžili večerjo v družbi Craiga in angleških ministrov, predno so odhiteli, da ujamejo vlak za Dublin.

Cena pšenice je poskočila.

CHICAGO, Ill., 3. decembra. — Cena pšenice je preko noči poskočila za štiri in tri petine centa, vsled česar je dosegla najvišjo točko v tekoči sezoni.

Poročalo se je, da je letina v Argentini zelo slaba vsled vremenskih neprilik in da so poskočile tudi cene v Liverpoolu.

Nemški premog dospel v Boston.

BOSTON, Mass., 2. decembra. Danes je pripeljal sem parnik "Rotterdam" iz Nemčije 4000 ton drslega premoga. Do Božiča bo dospelo še troje nadaljnjih pošiljatev.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

BOMBARDIRANJE DRUZOV

Francozi so obstreljevali pet tisoč Druzov v Libanon pokrajini. — Ofenziva se je pričela z artilerijskim obstreljevanjem, dočim čakata kavalerija in infanterija, da pričneta s prodiranjem.

BEIRUT, Sirija, 4. decembra. — Francoska ofenziva, koje namen je obkrožiti in ujeti pet tisoč vstaških Druzov, ki so še ostali v pokrajini južnega Libanona, se je pričela včeraj zjutraj z artilerijskim obstreljevanjem. Kavalerija in infanterija pa bosta najbrž danes stopili v akcijo.

Poročila jetnikov, ki so ušli iz vrst Druzov, pravijo, da se je vršil velik vojni svet v glavnem stanu sultana Atrasha, voditelja Druzov in da so vstaški sklenili boriti se do zadnjega moža.

Današnje artilerijsko obstreljevanje se je obracalo v glavnem proti Hasbeji, štirideset milj južno zapadno od Damaska, kjer se je vršilo koncentriranje Druzov. Glasi se, da obstreljevanje polagoma uničuje utrjene postojanke vstašev. Vsi civilisti so bili poslani iz mesta.

Novi francoski visoki komisar v Siriji, Henri de Jouvenel, je preživel včeraj svoj prvi dan v Siriji ter sprejemal delegacije vseh sirskega in političnih skupin dežele, z izjemo vstaških Druzov.

V pogovoru z inozemskimi časnikarskimi poročevalci je rekel de Jouvenel, da je treba uveljaviti red in varnost, predno bo mogoče razpravljati o miru. Izjavil je, da ne bo civilnim reformam dovolil vmešavanja v vojaške operacije, ki so se že pričele.

Načelnikom ameriških vzgojnih in pomožnih organizacij se je visoki komisar zahvalil v imenu Francije za njih napore v prilog sirskega naroda.

M. de Jouvenel je tudi sprejel ameriškega konzula ter poveljnika ameriških rušilcev, Ramson in Coghlan, ki sta zasidrana tukaj. Pozneje je dekoriral krščanske preživele zadnjega obleganja Rašeje, med njimi tudi ženo nekega sirskega duhovnika, ki je bila ranjena, ko je nesla neko sporočilo vrženo iz aeroplana, oblegani posadki citadele. Poročilo je javljalo, da so ojačenja na poti. Visoki komisar je rekel, da namerava v petek odpotovati v Damask.

Ko je odlikoval generala Gamelina v priznanje njegovih uspehov v sirske vojni je rekel: —

— Rajše bi imeli mir kot pa zmago, a ker nas sovražnik s plenjenjem in masakriranjem sili k odporu, boste nadaljevali z bojem do onega dne, ko se bosta red in varnost vrnila v ozemlje, katero nam je poverila Liga narodov in dokler ne bomo mogli ustanoviti neodvisnosti in prosperitete, do katere sta naroda Libanona in Sirije upravičena in katero ovira edinole vstaja.

— Mir onim, ki hočejo mir. Vojno onim, ki hočejo vojno.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.30 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.20 500 lir \$22.00

300 lir \$13.50 1000 lir \$43.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljatev, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4687

GLAS NARODA

(SLOVENSKE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Na celo leto selja list za Ameriko	Za New York so celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za meseceto za celo leto	\$7.00
Za četrti leto	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izkaja vsaki dan izveniši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčijo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejane bivaljke naslani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

NACRT DAVISA

Delavski tajnik Davis vztraja pri svoji zahtevi, da naj se ne naturalizirani inozemci redno registrirajo. V svojem letnem poročilu na kongres, ki se bo v kratkem sestel, posveča temu vprašanju iz vamedno dosti prostora. Že iz tega samega je razvidno, da smatra Davis sedanji čas primernim za izvedenje najbolj srčne želje.

Iz poročila je nadalje razvidno, da bo zvezni delavski tajnik napel vse sile, da spravi to "reformo" skozi kongres. Če se mu bo to posrečilo ali ne, je odvisno skoro izključno le od odpora, katero bo nudila delavsko gibanje dežele temu omejevalnemu poskusu, to se pravi, če se bo delavskemu gibanju posrečilo ustvariti močno ljudsko gibanje proti registraciji tujcev.

Davis se je marsikaj naučil iz svojih dosedanjih izkušenj. Preje je vedno nameraval ustvariti velik in drag stroj, kateremu bi se poverilo policijsko nadzorstvo nad priseljenimi nedržavljanji, a sedaj je postal že precej ponižnejši. Danes zanika odločno, da se sploh namerava ustvariti tak stroj ali da ga je sploh kdaj nameraval ustvariti. Sedaj si predstavlja celo stvar "otroško-priprosto".

Na temelju njegovega sedanjega predloga naj bi se vsako leto določilo en dan, ko bi se morali registrirati vsi nedržavljanji, — brez oziroma na to, kdaj so prišli v Združene države. Urad pa naj bi se nahajal v rokah uradnikov, katere naj bi imenovali delavski tajniki. Pod nadzorstvom teh bi se moralo nato izvršiti vsako leto registriranje ali vpisovanje. Na ta način bi bil stavljen vsak nedržaljan pod nadzorstvo in oblasti bi na ta način kontrolirale vsako posamezno njegovo kretanje.

To pa je seveda le en del Davisovega predloga. V prvi vrsti bi moral nedržaljan plačati majhno "vpisovalno pristojbino" in drugič bi bil prisiljen prisostvovati "amerikanizacijskemu kurzu", katere bodo sprejemale domoljubne in verske organizacije.

V zvezi s tem je treba še pripomniti, da naj ima ta postava retroaktivno moč, to se pravi, da naj se ne šteje le priseljenec, ki bi prišli v deželo po uveljavljenju te postave, temveč vsi nenaturalizirani prebivalci dežele.

Kot smo že večkrat poudarjali na tem mestu, se obrača registracijska odredba proti delavskemu gibanju, ne pa le proti nedržavljanom-priseljencem. Potem tega skušajo oslabil delavsko gibanje ter ga, če le mogoče, paralizirati. Oropati hočejo prožne sile in energije, katero ima priseljeni delavski element gotovo v dosti večji meri kot pa tukaj rojeni delavci in delavke.

Dopisi.

Ashlan, Wis.

Prišlo vam pošiljam \$4.00. Trije so za obnovev naročnine, enega pa dajte slepecem v Ljubljani. Delavski razmere so tukaj povsem pod ničlo, tako da ni ne za živeti, ne za umreti. Poletu se dela polovico časa, pozimi pa nič. Pozimi ni mogoče niti za tobak zaslužiti. Najbrž jo bom odkuril s trebohom za kruhom.

Pozdrav Petru Zgaga in vsem čitateljem Glasa Naroda.

Naročnik.

Delhi, Iowa.

V Farley, Iowa, šestnajst milj vzhodno od tukaj, se je pripetil žalosten dogodek. Tam je farmar rojak Johi Dolenc. Ker pa ni imel dosti sveta, je vzel še nekaj sveta od svojega tasta. Posadila sta koruzo ter sta se zmenila, da bo sta imela vsak polovico pridelka. Kljub temu, da koruza še ni bila pospravljena, je spustil Dolenc tasto na njivo živino. Ko Dolenc to vidi, gre s vojim psom pod živino. Tast se razjari, vzame puško ter gre nad Dolence. Nekaj časa sta se prepirala, končno pa tast sproži puško ter zadene Dolence v pljuča. Toliko je bil še pri moči, da je prišel domov. Poklicani zdravnik ni mogel drugega kot tatirati kot smrt. Pokojnik Dolenc je bil doma iz Borovnice na Notranjem.

V Hompton, Iowa, zapuška sestro, omoženo Leban ter v Minnesoti enega brata in v Penna. enega. Tukaj zapuška soprogo in dva sina v starosti enega oziroma treh let. Rangki Dolenc je bil mirnega značaja, marljiv in napreden rojak.

Soprogi in vsem sorodnikom ranjkega izrekamo naše najiskrenejše sožalje.

Omenim naj še to, da je morilec Nemec in da je že pod ključem.

Frank S. Pirnat.

So. Chicago, Ill.

Dolgo časa sem čakala vašega zastopnika, pa ga ni bilo k meni in v slednjem vam sama pošiljam tri dolarje za polletno naročnino. Odkritostno vam povem, da brez vojaške lista ne morem biti. Naročnina sem nanj že sedemnajst let, pa se mi vsak dan bolj dopade. Tempotom moram tudi vsem rojakom priporočiti trdiko Frank Sakser State Bank, skozi katero sem poslala že dosti denarja, pa sem bila vedno dobro postrežena. Lep pozdrav vsem skupaj!

Mary Vidie.

POZOR ROJAKI!

Nas potovalni zastopnik Mr. JOHN ŽUST bo obiskal rojake po nekaterih naselbinah v Pennsylvaniji. Kdor hoče obnoviti naročnino, lahko to pri njem stori! Uprava "Glas Naroda".

Novice iz Jugoslavije

Bela divja kosa.

Kakor poročajo iz Splita, je lovec Ivans Desnić opazil te dni na Kleku belo divjo kozo. Imela je izredno veliko rogove; stara je bila pet do šest let. Lovci bi radi to planinsko redko živo vjele in pripravljajo v to svrhu velik lov. Močni viharji v daljavi in potresi.

Kakor javlja observatorij pod Triglavom, so beleži pred kratkim ves dan seizmografi, kakor običajno v tem letnem času, prav močno vzemirjene zemlje. Okoli 13.46 se je opazovalo močno dolge valove, ozanjajoče maksimum daljnjega potresa.

Voda odnesla kmeta in njegove konje.

V okolici Daruvarja v Slavoniji so tamkajšnje vode vsled trajnega deževja silno narasle. Ko se je tamošnji posestnik Ljudevit Rismund z vozom vračal iz Damavara v Zdenec, je zabredel v globoko vodo, ki je preplavala celo okolico.

Rismund in njegovi konji so utonili v vodi, ki je bila globoka skoraj dva metra.

Hotel v smrt, ker mu je žena ročila peto deklico.

V okolici Kragujevca si je pred kratkim senjak Milovan Popović pogljal kroglo v prsa. Na srečo je bil le lahko ranjen. Pri zaslišanju na policiji je Popović izjavil, da si je hotel končati življenje, ker mu je žena rodila že peto deklico, a on je težko pričakoval sinčka.

Smrtna nesreča.

Zelozniki čuvaj pri sav-kem mostu v Zemunu Milovan Jovanović je bil smrtno povožen. Vlak ga je grozno razmesaril. Mož je ostal na mestu mrtve.

Velika pomeverba v Vinkovcih.

V skladišču državnih monopolov v Vinkovcih so prišli te dni na sled veliki pomeverbi. Gre za približno 250.000 Din. Dosedanji upravitelj skladišča je suspendiran ter je uprava skladišča poverjena uradniku Novaku. Dva uslužbenca skladišča sta pobegnila. Za njimi je bila izdana tirailica.

Banka Kreutzer v Zagrebu kaznovana na globo 300.000 Din.

Generalni inspektorat finančne ministrstva je kaznoval po pravilniku o devizah banko Kreutzer v Zagrebu radi uvoza neizglednih dukatov z Dunaja z denarno globo 300.000 Din. Vrh tega je banki odvzeta pravica trgovanja z devizami. Sklep je odobril tudi državni svet.

Samomor banatskega ekonomista.

V zagrebskem hotelu "Imperial" i je ponoči v samomorilnem namenu pogljal kroglo v glavo Sredoje Belić, ekonom iz Sirobrana v Banatu. Prepekali so ga takoj v bolnico, kjer je kmalu nato podlegel težki poškodbi.

Iz pisma, ki ga je pustil na mizi, je razvidno, da je izvršil obupni čin zaradi težkih finančnih neprilic.

Iz podzemnega Beograda.

V Beogradu je bila deloma odkrita neka stara tajna. Ob priliki kanalizacijskih del pri vojaški zgradbi na obali Save so delavci našli na globoko jamo. Zbralo se je mnogo delavcev vojakov in oficirjev. Neki podoficir se je na vrvi spustil v globoko, za njim pa še mnoge druge osebe. Odkrili so neko stavbo z visokimi oboki, zgrajeno iz opeke ta prostor je služil kot križišče za razne podzemne hodnike, ki pa so deloma zasuti. Ti skrivnostni hodniki stare beografske trdnjave se bodo sistematično raziskali.

Zanimivo razkritje je sedaj glavni predmet dnevnih razgovorov v vseh slojih beografskega prebivalstva.

Velike priprave za Pašičevo 80. letnico.

Ministrski predsednik Nikola Pašić praznuje 19. decembra 80. letnico svojega rojstva. V Beogradu in v Zajetaru, njegovem rojstem kraju, se vrše že sedaj velike priprave, da bo proslava čim dostojnejša.

Radikalna stranka bo izdala povodom jubileja svojega vodje tudi posebno spomenico o življenju in političnem delovanju Pašića.

Strahobitna nesreča v Podgorici.

Te dni se je na poti Podgorica-Andrijevica v črni gori dogodila strahobitna avtomobilska nesreča. Ki je zahtevala tri človeške žrtve, štiri osebe so bile težko ranjene, ena pa lažje.

Tragedija je tem večja, ker so vsi ponesrečeni člani ene družine. O nesreči se poroča:

Seljak Sarić iz Jabuke v Srbiji je prodal svoje imetje v Južni Srbiji in se s celo svojo rodbino, obširno iz sedmih članov, preselil. Najel je avto, katerega je vozil mlad in neizkušen sofer. Rodbina je sedla v avto, naložili so nekaj prtljage in se odpeljali. Ko je avto privozil na Dindarske hano-ve, se je na ostri kurvi nenadoma zvrnil iz višine 15 metrov v spodaj tekoči potok. Naslednji prizor je bil grozen. Seljak Sarić je obležal mrtve na licu mesta, ubito je bilo na mestu tudi malo dete, njegov vnuk. Sofer je izdihnil nekaj časa za tem. Ostali štirje so težko poškodovani in ni nupnja, da okrevaajo. Obupno je tudi stanje dveh ponesrečenec. Lažje je je bila poškodovana Sarićeva žena, kateri se je trgalo srce ob pogledu na mrtvega moža, vnuka, težko ranjenega sina in hčerko ter sinah.

Vsi ranjeni so bili prepeljeni v bolnico Kolašin, dočim so mrtvi ostali na mestu katastrofe, dokler ni prispela uradna komisija. Krivda na nesreči zadene soferja, ki ni bil pokličen sofer, poleg tega pa je malem avtu sedelo preveč oseb.

Zagorelo dete v zibelki.

V selu Kaminci v Hercegovini je šestletna deklica po nepravilnosti prevrnila petrolejsko svetilko, ki je eksplodirala, vsled česar je izbruhnil požar. Domačino so morali naglo pobegniti iz gorčice lesene hiše. V plamenih je zagorelo v zibelki šest mesecev staro dete.

Aretacija zaradi sežiga italijanske zastave v Zagrebu.

Zagrebska policija je radi sežiga o priliki demonstracij aretirala dosedaj osem oseb. Aretirani dijaki so pričeli opoldne z gladovno stavko.

Ogromen proces na Cetinju.

Procedinjskim sodiščem se za te dni pričel proces proti 43 "odmetnikom" (odpadnikom), ki se se umaknili v planine ter izvršili nešteto ropov in umorov. Proces bo trajal približno 6 mesecev. Med temi "odmetniki" se nahaja tudi nekačinja znanega dr. Vukašina Markovića, Stojanka Markovića. Dr. Vukašin Marković ki se je po povratku iz Rusije umaknil v planine in pridružil odpadnikom, je zabil seboj tudi njeg in njegova brata — gimnazijalca Dočim se je dr. Marković posrečil beg iz cetinjskih zaporov, sedla sedaj njegova nečakinja in nečak na zatožni klopi. Dr. Marković se skriva baje v Piperskih planinah.

Fotografi — zemljemerci.

Danes že ni več posebno novo da sestavljajo karte posameznih krajev po fotografijah, ki jih "ujamejo" iz aeroplana. V Nemčiji so to že prediktili. Francoski katestrski urad se bo najbrž tudi odločil za to, da bo tem potom sestavil nove karte, ki so potrebne zlasti glede severovzhodnih pokrajin, ki so v vojni trepe. Delo po dosedanjih metodi bi trajalo okrog 150 let in bi stalo 5 do 6 milijard s pomočjo aeroplanov in fotografskih aparatov bodo pa opravili delo v 20 letih in s približno 600 milijoni frankov.

Princesinja Esterhazy umrla.

V Heitzendorfu je umrla te dni princesinja Esterhazy, rojena grofica Irma Andassy, zadnja višja dvorna dama bivše cesarice Zite. Pokojnica je bila tudi intimna prijateljica cesarice Elizabete. Preminila je v starosti 68 let.

Gledališče—Glasba—Kino

"THE VAGABOND PRINCE".

To krasno in nenavadno opereto igrajo v Casino Theatre na Broadwayu in 34. ulici. Snov se tiče življenja Francois Villona, ene najbolj zanimivih zgodovinskih oseb. Svoječasno je bil Francois Villon v nižinah življenja ter je bil one dni najslavnejši francoski pesnik. Smatrajo ga za najslavnejšega baladista vseh časov. Znano je, da je bil tat, morilec in velik ljubimec. Opereta ga nam prikazuje, kako je postal za en dan kralj Francije ter si je pridobil največjo lepoticco na francoskem dvoru. — Opereta je delo Frimmla, ki je znan po svojih delih. Kostumi so krasni, istokot tudi seenerija. Z znano spretnostjo igra Villona Dennis King, kralja pa Max Fisman. To je brez dvoma najboljša opereta v New Yorku.

"MORAL".

V Comedy Theatre predstavlja sloveno delo tujezskega avtorja. Avtor je slavni nemški dramatik Ludwig Thoma, igra se pa imenuje "Moral" Za vrizeritve ima pa največ zaslug Charles Reecht in Sidney Howard. Dr. Ludwig Thoma, ki je v svoji domovini Bavarski bolj znan pod imenom Peter Schlemiehl, je bil rojen v slavnem mestu Oberammergau 21. januarja 1867. Ko je izdelal gimnazio v Monakovem, je študiral gozdarstvo v Aschaffenburgu. Vrnul se je v Monakovo, vstopil na univerzo ter postal doktor prava.

S tem poklicem pa ni bil posebno zadovoljen, ampak je začel pisati pod zgornjim imenom humoristične verzve v "Simplicissimus". Z njegovimi prispevki se je ta list močno razvil. Leta 1899 je postal njegov urednik in od enega časa je začela naraščati njegova slava.

Dr. Thoma je začel pisati igre. Ko je napisal "Moral" in "Letni rojstni dan", so izjavili kritiki, da je to nekaj pretresljivega. Znani profesor F. Arnold ga uvršča poleg Hauptmanna kot dramatika.

S tem poklicem pa ni bil posebno zadovoljen, ampak je začel pisati pod zgornjim imenom humoristične verzve v "Simplicissimus". Z njegovimi prispevki se je ta list močno razvil. Leta 1899 je postal njegov urednik in od enega časa je začela naraščati njegova slava.

Dr. Thoma je začel pisati igre. Ko je napisal "Moral" in "Letni rojstni dan", so izjavili kritiki, da je to nekaj pretresljivega. Znani profesor F. Arnold ga uvršča poleg Hauptmanna kot dramatika.

Za hotelske goste

V Atenah grška vlada po materinsko skrb. Posobna komisija, ki jo je določila vlada, določa cene hotelskih sob in nadzoruje kuhinje. Nenadoma se pojavi v tej ali oni restavraciji, pregleda kuhinjo, porcije, vrsto jedi in cene; izid rpeiskave pa objavlja v listih. Tako lahko dnevno bereš: V tem in tem hotelu kuhinjska posoda ni dosti snažna, maslo diši kisl, meso ni sveže. Seveda hotelirji in restavratirji komisijo pisano gledajo notranjemu ministru so poslali posmen protest proti poslovanju takih komisij.

KRASEN STENSKI KOLEDAR

ZA SLOVENSKE DOMOVE

Lep stenski koledar tvori vse leto okrasek v vsakem domu. Trinerjev stenski koledar uživa vsako leto sloves, da je eden najboljših. Postaja pa najbolj in boljši vsakega decembra, kajti Joseph Triner Company, izdelovalka slavnega Trinerjevega Grenkega Vina, in umetniki v službi te družbe si na vse mogoče načine prizadevajo, da zadovolje prijatelje Trinerjevega Grenkega Vina. Trinerjev Stenski Koledar za leto 1926 je nekaj povsem novega ter je izvanredno krasen. Prikazuje resnično vesel in srečen dom: mlada lepa mati se igra s svojim otrokom v solnčnem parlorju, zadovoljen mož pa gleda oba. Izrazit smehljaj teh treh obrazov je v popolnem soglasju s smejočim vrhom v ozadju ter z modrim nebom. Vaš lokarnar ali prodajalec zdravil vam bo dal enega brezplačno, ali pa pošljete 10 centov za pokritje pošiljalnih stroškov na naslov: Joseph Triner Company, 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Toda ne mudite. Zadržite leto smo ga imeli nad 500.000 iztisov, in vsi šli pred Božičem.

IDILA.

Svetla soba. Vsi so zbrani; vse veselo, vse se smeje — le na dolgi naslonjači sanjata fant in devojka.

Zgodnja ura ... Mlekar vozi ... Dan se dela ... Čas bo vstati. Le na ozki nizki pručki sanjata fantindevojka.

Peter Zgaga

Ninčje, Radić, Mussolini — vsak po svoje govori: Ninčje strastno konferira, Stjepan Radić protestira, Mussolini se ne slini; on prav nič ne konferira, čisto nič ne protestira — on klofute nam deli!

Sedaj je doba miru in trajnega sporazuma med narodi. Saj se ne čita drugega kot: Mir v Locarnu, mir v Versailles, mir v Santi Margheriti, mir v Rapallu in mir vsepovsod.

Povprečnemu človeku to že preseda.

Z elegantno kretnjo prime z levico za nos, z desnico pa zamahne in pravi: — Tak dajte že enkrat mir!

Isti vzroki imajo iste posledice. To je dokazano pravilo.

Vprašajte rojaka, pa svojo glavo stavim, da vam bo vedno isto odgovoril.

Torej recite mu, naj odgovori na sledeča vprašanja: — Sem slišal, da bo zopet eden? Kaj pa počneš?

— Zakaj si dal zadnjo nedeljo nič v cerkveni nabiralnik?

— Zakaj nisi dal to nedeljo v cerkveni nabiralnik pet dolarjev?

— Zakaj nisi šel v pondeljek delat?

— Zakaj si prevzel pri društva predsedništvo?

— Zakaj si se z ženo prepiral?

— Zakaj si izgubil denar?

— Zakaj nisi odgovoril na pismo?

— Zakaj si pljuval po tleh?

— Zakaj si naročil Kovertovo Edinost?

To je torej deset vprašanj, deset važnih vprašanj.

Stavim, svojo glavo stavim, da bo vsak, kogar se tičejo, odgovoril:

— Ah, kaj! Manj pjen sm bit!

Časopisje poroča, da so znanstveniki iznašli poseben aparat, s katerim je mogoče videti v velike razdalje.

To je pomembna iznajdba, vredna vsega vpoštovanja.

Toda njihovo delo še ni završeno.

Se nekaj morajo iznajti. Namreč tak aparat, da ne bo treba gotovih stvari gledati iz neposredne bližine.

Vse, kar je preveč, ubija in mori človeka.

Če bi moj prijatelj Jože svoj odhod že za štirinajst dni odgodil, bi nas banketi ob glavo djali.

Dva poznam, ki jo imata že malo načeto.

Iz Beograda poročajo: "Službeni vojni list" objavlja kraljev ukaz o odpustitvi vseh kaznivih dejanj, ki so bila izvršena od dneva ukaza, ako se krivci prijavijo sami najkasneje do 1. januarja 1926. Odpušeno bo sem oficirjem, podoficirjem, kaprolom v armadi in mornarici, ki so pobegnili, ako se prijavijo pri vojaški ali civilni oblasti najkasneje do 1. januarja 1926.

Ta odredba je jako lepa in velokodušna. Jaz zamojdel bi ji pa ne sedel na lim.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Neštokrat sem namreč že videl gospodarja, ki je vabil psa-potepina z najljubeznivejšimi besedami k sebi, za seboj je pa stiskal v roki debel, pleten korobač.

Slovensko Amerikanski Koledar

za leto 1926

ima sledečo vsebino:

Pesem

Koledarski del.

Poglavje o praznikih, letnih časih in mkih.

KORZARJI.

(Nadaljevanje.)

6

Ob solnčnem zatonu istega večera se nudi mešanom morskemu mestu de Grace, ki jih je grom oddaljene kanonade polnoštevilo privabil na obalo, redke in slabodobne pogledi. Fregata, ki je skoraj brez jabolčev, se opoteka sem in tja in zavije končno v luko, namesto jader pa ima nekaj platnih nih cap, da lovi veter. Za seboj vohi v slepu dve linijski ladji, obe tako obrti in goli, kakor so čolni za most. Trikrat vrak je to, kar prihaja in kar se vzdržuje nad vodo le z največjo težavo. Toda na tem vraku plapolata trideset zastav, sicer tudi razstreljenih in razcefranih, da izgledajo kakor najfiniješ čipke, toda trideset zastav, ki pripovedujejo o junastvu. Zmagoslavni admiral je s temi zastavami ponosno pokrival svoje razstreljene zmagovite ladje. Meščani vriskajo navdušenja in mečejo svoje klobuke v zrak in ob tla, da pozdravijo te zastave. Kraljevske zastave so to, zlate lilije v beli svili, in pa maloneška zastava, modro polje, iz njega pa se sveti rdeči grb. Potem je pa višje in nad vsem tem še neka druga zastava, škrlatna, ki izgleda v večernem vetru in tonečem soncu kakor ognjen zubelj, in sredi nje vidi naključno sto in sto razpokam, kako vije čudna heraldična žival, ki jo smatrajo havski meščanje za levo, Jagnje.

Za svojim rešenim sprevedom trgovskih ladij prispe tako v luko tudi varstveno brodovje večnega spomina. Tudi se sedaj mu zapoveduje gospod de Gabaret, ki mu je krogla odstrelila desno roko, ki mu pa ni dano, da umre za tako častno sprejeto rano.

Edino 'Prekanjenka' žalibog ni pri apelu. V onem tako neenakem dvoju, ki ga je vzdržala dovolj dolgo, je končno podlegla in se potopila. S tem je bitka končana. Izmučeni in razbiti, v štiri ure trajajoči hudi bitki, so se Holandci, ki jim je zasledovani plen vendarle ušel, umaknili v najlepšem redu sicer, toda z zelo klavnim uspehom: Zadovoljiti so se morali, da je ena njihovih linijskih ladij s svojimi osemdesetimi težkimi topovi stisnila pod seboj lahko fregato s štirindvajsetimi lahkimimi topovi. Zato so pa sami izgubili eno linijsko ladjo, ki jo je Tomaž s svojo lahko fregato zavzel in potem zažgal! Od osem drugih njihovih ladij je utrpela tudi najtežje poškodbe. Jambori in rajne so strte, stranske stene razpokane, kljuni razbiti, zadki polomljeni, vzeli zevajoče odprte. S takimi polomljenimi škatljami na nadeljevanje bitke ni bilo niti misliti. Sovražno brodovje se je zato umaknilo in gospoda de Gabaret in de Harteloire sta kot zmagalet ostala na bojišču. Toda njuni ladji, ki sta bili še mnogo huje obtočeni, ko holandske, bi nikdar ne bili zagledali domače francoske obale, da ni prišel na pomoč Tomaž Jagnje, ki je sam zavzel celo sovražno linijsko ladjo in jo zažgal in da ni on sedaj s svojimi manjšimi jadrni za vihar kolikor-toliko opremil vseh skupaj ter vzel obe linijski ladji v slep.

V temni noči so 'Lepa podlasica' in za njo 'Predrzi' in 'Francos' pasirali zatvornico, ki so jim jo odprli, ker je voda bila baš visoka. Kapitan trdnjave jim je pa nakazal varno mesto, kjer so vrgli sidro in se privezali, vsaka ladja na štiri kablje.

Louis Guenole ima sedaj dovolj časa, da se spočije in oddahne. Saj je od solnčnega iztoka prenehal z delom le, da se bori, in z ubijanjem le, da dela. Tomaž se je pa, čim je potolkel sovražnika, spravl zopet s svojo ljubico v kabino in se vanjo zaprl.

Ludvik danes še ni pokusil niti grizljaja, niti kapljice; sedaj se pa poda v svojo golo kabino, da se malo odtešča.

Ko Ludvik tako zauživa nekaj okrepčil, se oglasijo na obali pod ladjo neki glasovi in nekdo pokliče 'Lepo podlasico' skoraj zapovedujoče skozi trobilno. Ludvik odpre lino, pogleda in vidi, da stoji na obali v svitu bakelj neke osebe v skupini. In vpraša: — Halo! Kdo tam? Kaj želite?

Mož z velikim klobukom stopi naprej, prav na rob zidanega obrežja.

— Častniki in mornarji od 'Francosa' smo, gospod, — odgovori. — Zapovednik naše eskadre prosi gospoda Tomaža Trubleta, imenovanega Tomaža Jagnje, vašega kapitana, za nujen razgovor.

Ludvik se je sedaj toliko navadil teme, da razlikuje njegove oči nekakšno nosilnico, ki jo prenašajo štirje mornarski vajenci na ramah. — Hoj! — odgovori. — Prav rad! Ali naj pošljem čoln?

Nikakor, — odgovori mož z velikim klobukom. — Zapovednik eskadre je težko ranjen in se čolna žal ne more poslužiti. Vred tega prositi gospoda kapitana Tomaža Trubleta, naj mu oprostijo, in ga vabi, naj mu izkaže prijaznost in naj se blagovoli sam potruditi k njemu.

— Tudi prav, — odgovori Ludvik kratko.

In steče, da sporoči to željo kapitanu.

Tomaž sicer ni bilo posebno ljubo, da ga kličejo in motijo, — kljub temu se mu je pa zdelo, da ga silita spodobnost in dolžnost, da ne pusti tako uvaževanih visokih častnikov čakati nase predolgo. Zato se požuri in kmalu zatem pozdravi s spoštovanjem ranjenega plemiča, ki leži pred njim brez moči na blazinah svoje nosilnice. Tomaž vidi pri tem plemiča s košato sivo brado, bledega, toda kljub temu odločnega in energičnega.

Ta plemič se sedaj z velikim naporom dvigne, se ozre na svojo ostalo mu roko in izpregovori iztežka:

— Gospod, — pravi, — sicer so me šele sedaj amputirali, vendar sem vam hotel že danes izreči svo-

jo vročo zahvalo za dobrohotno pomoč, ki ste jo nudili meni in mojemu brodovju. Bog sam ve, kje bi plaval sedaj s svojo ladjo, da niste prišli vi s svojo junaško fregato.

Ne da bi odvrnil besedico, pozdravi Tomaž sedaj drugič z globokim poklonom. Takšna hvala ga je vedno, pa če je bil še tako slabe volje, zadel na najobčutnejšem mestu.

— Po vsem tem, — nadaljuje zapovednik eskadre, — sem vaš sluga in v čast mi je, da sem vam dolžan zahvalo. Govorite torej in razpolagajte z menoj. Nekaj ugleda imam in veselilo bi me, če vam morem s čim biti na uslugo. Ali imate kakšno željo?

In pogleda Tomažu naravnost v oči. Tomaž je tako presenečen, deloma pa tudi v zadregi, da še tudi sedaj ne črne besedice.

— Dobro torej, — nadaljuje admiral in se poskuša nasmešiti pa le zategne obraz v bolesterne gube, kajti štor, kjer so mu odrezali roko, ga je hudo zabolelo. — Z vidim, kje vas čevlji žuli. Korzar ste, in fregata, ki ste jo prej tako junaško stavili njegovemu veličanstvu na razpolago, je glavni del vašega premoženja. Če je tako, potem bodite brez skrbi. Njegovo veličanstvo naš kralj ne bo nikdar dopustil, da tako odlični mož, kakor ste vi, izgubi le del svojega premoženja v borbi, ki je veljala časti kraljeve mornarice. Pri svetem Ludviku, našem patronu, v imenu kralja kupujem vašo 'Lepo podlasico' za dvojno ceno, kakor ste jo dali nekdo, ko je bila ladja še nova.

Sedaj Tomaž ni mogel in ni smel več molčati.

— Gospod admiral, — pravi in tretje sname svoj klobuk, — zelo sem zavezan vaši osebi. Toda prvič fregata ni moja, marveč sem ji le kapitan v službi njenega armatorja, gospoda viteza Danyana, ki je pa zelo bogat. Drugič imam pa tudi jaz toliko, kolikor si želim, in še kaj več. Da ne štejemo premoženja, ki sem si ga nabral v prejšnjih pohodih, imam samo tu s seboj v kapitanskem kovčku nad sedemsto tisoč funtov čistega zlata in v lepih kovanih zlatnikih, ki so vsi moja izključna last in do katerih nima nihče drugi pravice.

— Sedemstotisoč funtov zlata! — vzkligne gospod de Gabaret in se čudom čudi.

— Nje več in nič manj, — potrdi Tomaž samozvestno.

S svojo edino roko si sivi admiral pogladi brke.

— Sedemstotisoč funtov zlata! — ponavlja polglasno in skoraj ne veruje. — Od kod za vruga pa imate tolikšen zaklad, gospod moj?

Tomaž ponosno podpre levo roko v bok: — Iz Ciudad Reala na Novi Granadi, gospod admiral! — pravi. — Pred nekoliko mesecev sem z nekaterimi prijateljskimi flibusteji zavzel to mesto v nasoklu in je razdejal, da ni ostal kamen na kamnu.

Beseda 'Flibusteji' je učinkovala. Admiral je sedaj verjel. Čudil se je pa tem bolj. Potem pogleda korzarja s širokimi očmi in naaljuje:

(Dalje prihodnjik.)

Zanimivosti o bradi.

Kakor znano, je na vzhodu brada najdragocenejši moški okrasek. Mojzes je prepovedal svojemu vernemu ljudstvu britje. Ortodoksni židje se še dandanes ne brijejo. V Orijentu smatrajo britje za kaznen, ki jo nalagajo zlasti lažnjivcem. Arabci sklepajo prijateljstvo pa tudi kapčije na ta način, da se poljubljajo in si medsebojno gladijo brade. Nasprotno pa so se Rimljani gladko brili. Toda tudi pri njih ni bilo britje vedno v modi. Prvi brivci so prišli v Rim s Sicilije in uvedli modo gladko obritih obrazov, ki se pa dolgo niso mogli uveljaviti. Šele Scipio se je začel redno briti vsak dan.

V srednjem veku se bori modo dolgih brad z modo britja. V 12. stoletju je nastopil seški škof proti bradi čes, da je to 'moda Saracenov', ki se je mora dober kristjan stramovati. Po pridigi v cerkvi je pristopil k angleškemu kralju Juriju I. ter mu v prisotnosti vsega dvora odstrigel brado. — Kralj ni protestiral in tako je bil modi obritih obrazov zagotovljen uspeh. Pariški parlament je leta 1525 prepovedal preprostemu ljudstvu nositi dolge brade. Baje se je skrivala v vsaki dolgi bradi nekaka nevarnost za državo. Saj je splošno znano, da so imeli vsi atentatorji in zarotniki brade. Izjeme so pa povsod dovoljene, tako menda tudi pri zarotnikih.

Cesar Hadrijan je začel nositi v obritem Rimu dolgo brado, in sicer zato, ker je imel bradavice. S tem je zadel brivce v živo. Na ta način so prišle brade za nekaj časa zopet v modo. Tudi francoski kralj Franc I., ki je bil leta 1521., ranjen v obraz, si je pustil rasti brado najbrže zato, da skriva brazgotino. Njegovemu zgledu je sledilo ne le vse plemstvo, nego tudi škofje, ki se jim pa ta reč ni obnesla. Ko je namreč prišel bradati elermontski škof Duprat o Veliki noči h katedrali, je naletel na tri kanonike. Eden je držal v rokah škarpje in britev, drugi knjigo, odprto na strani, kjer so bile besede 'barbis rasis', tretji je pa kazal s prstom na to knjigo. — Vsi so začeli kričati 'barbis rasis' in planili na škofa, ki jo je naglo odknil v svoj grad Beauregard, kjer je baje od strahu omedlel in umrl. Jurij IV. je nosil dolgo brado v obliki pahljace. Ludovik XIII. je imel samo še bradico, — Ludovik XIV. je pa pustil rasti samo brke. Dvorni krogi, plemstvo in ljudstvo je kralja seve posnemalo in opustilo modo dolgih brad.

Največ metamorfoz so doživeli brki. Karel Plešasti je nosil brke po kitajsko. V času Franca I. so nosili brke vodoravno, za časa Richelieuja in Mazarina pa zavijane in namazane tako, da so štrleli kvišku kakor nemškemu cesarju Viljemu. Napoleon III. je uvedel klasično modo vodoravnih, zelo dolgih in z visokom namazanih brk, ki so štrleli kvišku kako šilo. V stari Avstriji je imel Windischgrätz konjeniški polk privilegij briti brke. Nasprotno so pa dovolili v Franciji grenadirjem nositi brke. Za časa revolucije so smeli nositi brke vsi konjeniški polki, razen dragoncev. Starega Napoleonovega vojaka si pa sploh ne moremo misliti brez dolgih brk. Zato si lahko mislimo, kako težka je bila žrtev vseh častnikov in podčastnikov I. Napoleonovega polka, ki so si dali ostriti brke ter napraviti iz njih blazinico za — 'rimskega kralja'. Napoleonovega sinčka. Leta 1832 je predpisal maršal Soult brke za vso armado sploh, prepovedal pa jih je ostro mornarici. Sredi 14. stoletja je bilo v Franciji prepovedano nositi brke in brado sednikom, advokatom in profesorjem.

V novejšem času osobito po svetovni vojni, so vse te zastarele omejitve izginile. Ali so brki odnosa brada zdravju škodljivi ali koristni? Naziranjia učenjakov si v tem pogledu nasprotujejo. Nekateri trdijo, da varuje dolga brada obraz mraza in prehlajenja, drugi pa pravijo, da se koža na obrazu utrudi, če se redno brijejo in izpostavlja obraz vremenskim izpostavljenostim. Zopet drugi so pa mnenja, da ostane na bradi ves prah in da delujejo brki pri dihanju kot filtr. Vse to je res, res

je pa tudi, da se primejo brade bakterije in bradač postane lahko raznašalec nalezljivih bolezni. — Zakaj nosijo torej dolge brade največkrat kirurgi in zdravniki sploh? To je problem. V 17. stoletju je zagovarjal neki kandidat pred pariško medicinsko fakulteto tezo, v kateri je dokazoval, da bi ženski zdravniki, osobito pa oni ki imajo opraviti s porodi — sploh ne smeli nositi brade odnosno brkov. Zakaj? Zato, je dejal kandidat, da se preprečijo nevarne posledice, ki bi utegnile nastati radi prijetne zdravnikove zunanjosti. — Naši zdravniki bi se takemu kandidatu lepo zahvalili za neuumno namigavanje. Kje pa najdete dobrega zdravnika, ki bi v svoji praksi sploh čutil, da ima pred seboj žensko?

GROFICA NA ZATOŽNI

KLOPI

Razprava proti grofici Bothmerjevi se nahaja sedaj v poljažu, o katerem ni mogoče reči, ali bo prinesel za obtoženko ugoden ali slab konec. Tudi danes so bile zaslišane priče, ki so deloma izpovedale ugodno za obtoženko, deloma pa tudi zoper njo. Posebno pozornost je vzbudila izjava tajnega svetnika Rieeka, ki je rekel, da ne ve, če so bili pri njem ukradeni rimski kristali, o katerih se ne ve spominjati, če in koliko jih je imel.

Še vsjo senzacijo je povzročilo zaslišanje bivše neke grofičine sobarice, ki je po dolgi ovinkih prišla do besede ter izpovedala, da je nekdo zalotila svojo gospodinjico in policijskega stotnika Heisterja skupaj v kopalnici.

Ta izjava je posebno vznemirila toženko, ki je šinila pokonci ter glasno zavpila: "To so vendar stvari, ki ne spadajo v javnost!" Zagovornik obtoženke je vstal in prosil, naj se stvari intimnega značaja ne znašajo v javnost, posebno še z ozirom na to, ker je pri razpravi navzoč mož obtoženke, grof Bothmer. Policija je dalje predložila sodišču neke dokumente, iz katerih izhaja, da je grofica Bothmerjeva podedovala perilo, ki ga je prodajala in o katerem je preiskovalni sodnik menil, da izvirja iz tatvin pri tajnem svetniku Rieeku.

Radi teh dokazov je bila razprava za dva dni odgodena.

Splošno se opaža, da napravlja potek procesa na potsdamsko eli-

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnega srea naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da nam je smrt ugrabila ljubljeno ženo in mater oziroma sestro FRANIŠKO PAJSAR, (roj. Troha).

Umrla je 20. novembra na posledicah težke operacije.

Pokojna je bila rojena leta 1881 v Podlipi pri Vrhniki. V starem kraju zapušča starše in brata, tukaj pa zapušča dve sestri, enega brata, pet otrok in mene žalujočega soproga.

Tempotom se zahvaljujem dr. Marija Pomagaj, št. 79 K. S. K. Jednote, kojega članica je bila pokojna, za krasen venci in takop lep pogreb, kakor tudi Mr. John Cankarju, predsedniku omenjenega društva, za ves trud in naktornjenost.

Dalje hvala vsem, ki so poslali venci, to je: družini Mesec in Troha, uslužbenci Slov Zadrugne trgovine v Waukegan in North Chicago, in Slov. Čitalnici, mlajši oddelku. Hvala tudi vsem drugim znancem in prijateljem, ki so pokojno obiskovali in nam stali na strani v teh težkih urah.

Ti pa ljubljena žena in mati, počivaj v miru in nasvidenje nad avzdam!

Žalujoči ostali:

John Pajsar, soprog.
John, Frank, Stanly, Frances in Ana, otroci.

Ivana Semtov, Agnes Spacapan, sestri.

Ivan Troha, brat
Waukegan, Ill., 30. nov. 1925.

to porazen vtis. Vse je namreč pričakovato, da bo grofica razkrinkana šele pred sodiščem, potek procesa pa obtoženko naravnost razbremenjuje. In to je, kar marsikomu kvari lepe račune.

POZOR ČITATELJI!

BLAZNIKOVE PRATIKE so nam pošle, zato prosimo rojake, naj jih ne naročajo več.

Naročite SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR, ki je jako zanimiv ter stane 50 centov. Krog Božiča dobi vsak naročnik krasen stenski Koledar brez plačila. Uredništvo Glas Naroda.

VABILO na VESELICO
katero priredi
DRUŠTVO SV. JOŽEFA, Štv. 20, J. S. K. J.
v Gilbert, Minnesota.
na Novega leta dan, 1. januarja, 1926.
v dvorani rojaka Antona Indihar.
Začetek točno ob 2. uri popoldan.
Vstopnina za odrasle 50c, otroci 25c.
Otrokom, ki niso člani Mladinskega oddelka bo vstop dovoljen le v spremstvu staršev.
Na veselici bo igrala izvrstna godba pod vodstvom prof. Johna F. Kerna.
Ta prireditev bo nekaj posebnega in v našem mestu še ni bilo take zabave; preskrbljeno bo vsemogoče, da bo vsakdo našel dovolj nepriljenega razvedrila.
Zato vabimo vse rojake in rojakinje iz Gilberta in sosednjih mest, da se te naše veselice polnoštevilo vdeležijo, posebno pa polagamo na sree članom in članicam naše Jednote, da ne pozabijo na to zabavo.
Na veselo svidenje 1. januarja 1926 v Indiharjevi dvorani.
O D B O R.

NAKAZILA za BOŽIČ in NOVO LETO

v Dinarjih, Dolarjih in Lirah bomo kot vedno vršili tudi letos pazno in skrbno. Pošiljateljcem pa priporočamo, da božična darila čimpreje odpošljejo. Za brzo in točno izvršitev nakazil jamčimo.

Zmerne cene. Zanesljiva postrežba.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOV. POTNIŠKA POSLOVNICA

Popolnoma varno naložite denar v

LJUBLJANSKO POSOJILNICO
V Ljubljani, Mestni trg šte. 6, Jugoslavija

Hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje najbolje.

AMERIKANCI! Nalagajte svoje prihranke v Ljubljansko posojilnico!

Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1926.

je gotov in smo ga razposlali vsem, ki so ga do zdaj naročili.

Letos je zelo zanimiv in bo vsak zadovoljen.

Cena mu je 50c.

Kdor ga želi imeti naj pošlje znamke ali pa money order.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"!

Zaupanje

se zahteva pri izberi pravih zdravil za vašo bolezen. Tisočere zadovoljne družine priporočajo

Severa-ova Družinska Zdravila

Skrbno so sestavljena ter jih priporočajo oni, ki so jih uporabljali, zastran njihove uspešnosti in poštene kakovosti. Če so se jih poslužili pravočasno, je bila marsikatera bolečina odstranjena in marsikatera nevarna bolezen preprečena. S tem so se iznebili stroškov in trpljenja. Tukaj je nekaj uporabnih zdravil:

Severa's Antiseptol. Antiseptična razredčina za krasno uporabo. Antiseptično sredstvo za izpiranje ust, za grgranje, zoper slabo sapo, zgage, brtipavost in unete čeljusti. Cena 25 in 50 centov.	Severa's Cough Balsam. Prijetno in uspešno sredstvo za zdravljenje kašlja, katerega povzroča unetje v grlo, ponavljajočega se kašlja in brtipavosti. Cena 25 in 50 centov.	Severa's Esoska. Zanesljivo virilce želodca in odvajalna, ki olajša in ojačuje. Priporočljivo za stare in občutljive ljudi ter one, ki se jim obrača boleče. Vredno zdravilno sredstvo je izbrano zdravilo zoper neprebrav, sajprte in nedelavno stanje prebavnih organov. Cena 75c in \$1.50.
Severa's Regulator. Splošna tonika za zdravljenje bolezni, ki so posebno ženam lastne. Cena \$1.25.	Severa's Ointment. Liniment samo za zunanjo uporabo. Priporočljivo za lokalno zdravljenje revmatičnih ali bevratčnih bolezni, izpahkov, odrgen, oteklin, okorelih mišic, krčev v mišicah in okorelih sklepov. Cena 30 in 60 centov.	Severa's Nerveton. Kombinacija učinkovitega in prijetnega sredstva za zdravljenje nervozne izpostavljenosti ali poškodb živcev, ki je posledica nervoznosti. Cena \$1.25.

Vprašajte najprej v lekarni.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

GOSPODAR PLAVŽEV.

Francoski pisatelj Georges Ohnet.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

33

(Nadaljevanje.)

Prisiljena smatrati se za žrtev trpkih sovražnikov, za mučenico neizprosne usode, je pričela Claire polagoma razmišljati o osveti. Življenje se ji je zdelo kot bitka, v kateri mora biti človek oborožen s preziranjem, da se ga ne rani in s pogumom, da ne podleže.

Proklinjala je pomisleke vesti, ki so jo izročili z zvezanimi rokama nasprotnikom ter si prisegla, da se ne bo od sedaj naprej ustrašila nikakih ovir, da doseže svoj cilj. Njeno srce je postalo zakrknjeno in sodbu meglena. Postala je trda, sebična, zlobna ter pripravljenost žrtvovati vse svojem samovolji in vsled tega ni ostalo ničesar od plemenite, visokodušne in nežne Claire.

Vse je kazalo, da se je njeno srce posušilo v bolečinah in celo njena lepota se je izpremenila ter dobila značaj kipov iz mramorja. Medtem ko je razmišljala o bližajoči se izpremembi svojega življenja, si je začrtala svoje bodoče stališče, kateremu je hotela ostati neizprosno zvesta.

Napram Filipu je čutila skrajno brezbriznost ter ni poznala nobene hvale za njegovo slepo udanost. Ni poznala velikodušnega značaja gospoda Derblay ter je pripisovala vse le njegovemu častihlepiju. Zakaj naj bi mladi mož ne privolil v to, da se poroči z deklico, ki ima veliko premoženje in ki izhaja iz tako odlične družine? Čutila je celo nekaj zaničevanja vsprti misli, kako lahko se je Filip udal v ponižujočo komedijo, katero je igrala pred vojvodo. Občudovanja vredna velikodušnost Filipa se je zdelo Claire kot podlost.

Claire si je rekla, da bo imela v njem slabega moža, katerega bo lahko vodila in ravno to je hotela. Če se bo izkazal gospod Derblay voljnimi, se bo zanimala za njegovo bodočnost teh ga spravila na visoko mesto, opirajoč se na mogočne zveze, s čemur bo vsaj nekoliko izenačila pomanjkanja njegovega rojstva. Saj itak živino v dobi parvenijev!

Mala baronica je bila vznemirjena od strasne hladnokrvnosti, s katero se je njena sorodnica pripravljala na to zvezo in vsled tega je skušala prodreti v misli Claire.

Prčela je resno izpraševati mlado deklico in Claire si je zamaš prizadevala igrati tudi pred njo brezbrizno.

Trpkost, ki je polnila njeno dušo, je nehote stopila do ustne in pokazala je svoji prijateljici kruto rano, ki je krvavela na dnu njene njege sreča. Baronica je izvedela na ta način za vse bolečine ponosne mlade deklice in čeprav je na eni strani občudovala pogum Claire, je vendar zrla s strahom na njene sklepe v bodočnosti. Z izkušnja, ki jih je pridobila tekom svojega triletnega zakona, je razumela resno nevarnost stališča, katero si je začrtala Claire in skušala ji je pokazati življenje v svoji resničnosti. Zdelo pa je pri tem na neuporljivo voljo.

Claire si je izmislila neke vrste povračevalno postavbo. Ker je trpela vsled krive drugih, naj tudi drugi trpe radi nje. Pri tem ji je bilo veseno, če so krivi ali ne. Ali je bila mogoče ona kriva? Ker je krivica za enkrat pravice človeštva, se ni hotela še nadalje brigati za pravico in dolžnost, temveč žrtvovati vse svojim namenom. Po njenih nazorih so se izpremenila vsa bitja v pomožna sredstva v njene namene in sklenila je voditi vse, moške in ženske kot figure šaha, da dobi partijo.

Osvetiti se nad Athnais, ponižati vojvodo, to je bil njen cilj. Temu žatostnemu zadoščanju osvete raj bi služilo vse in prva žrtev je postala velikodušni, plemeniti mladi Filip, on, ki je sanjal le o tem, da vrne svoji oboževani Claire moteni mir in izgubljeno srečo.

Baronica se ni mogla zadržati ter je odkrito karala despotične namene svoje prijateljice. Ta okruta mehanika pravice in krivice, katero si je izmislila Claire, da zadosti svojemu mrzlemu egoizmu, se je zdelo mladi ženi tako nesmiselna, da jo je pripisovala prenapetosti živcev ter domnevala, da bo v kratkem izginila.

Skušala pa je dopovedati svoji prijateljici, da ni tako lahko tiranizirati živih in mislečih bitij, kot si je predstavljala Claire. Seveda, gospod Derblay si je lahko laskal, da se ga sprejme v družino kot je Beaulieu in gotovo se ne bo skušal izogniti nobenim stroškom, da se poroči s tako deklico kot je Claire. V nadomestilo za službo, katero je izkazal Filip mladi deklici, ko ji je pomagal, da trenutno porazi svoje sovražnike, mu je podala Claire roko. To je bilo popolnoma v redu.

Kakšno bodočnost pa je nameravala pripraviti temu možu? In kaj bo rekel Filip k temu, če bo našel žensko, kateri se bo približal z odprtimi rokami in nežnimi besedami na ustnih, nizarlo in nedostopno?

Claire je pripisovala snubitev gospoda Derblay izključno le častihlepiju. Ali bi ne bilo mogoče te snubitve pojasniti z ljubeznijo? Gotovo, spekulacija igra dandanes veliko uslugo pri sklepanju zakonov in ljudje se radi pečajo s premoženjem bodoče žene, a konec koncev je še vedno najti moške, ki vzamejo žene iz ljubezni in zakaj naj bi ne spadal gospod Derblay med slednje?

Claire je zrla na celo stvar enostransko, a baronica je ustražala pri tem, da ji osvetli položaj od vseh strani. Rekla je, da je v zakonu žena zelo redko vladarica svojega moža, ker je možki že po svojem značaju nagnjen k zapovedovanju. Če bi se gospod Derblay, ki je najbrž zelo dobro vedel, kaj hoče, uprl ter podrl vse sklepe, kaj bi se moglo izcimiti iz tega spopada nasprotujoče si duševne energije? Stvar se ni tikala izbežne zveze par ur, katere se sklene v salonu za pahljačami, da se uspešno zavrti kako intrigo, temveč zveze za celo življenje in tovariši ni mogoče odpustiti s tem, da se mu v zahvalo za izkazane usluge ponudi konec prstov in poljub.

Dokler je še čas, je treba razmišljati o tem: Enkrat poročen, ne more človek več zbežati, kajti zakon ni nikaka komedija, če pušči človek vendar svojo prevladnost. Vsled tega je boljše odstopiti prej kot pa je prepozno.

Vsi ti razlogi pa niso napravili na Claire niti najmanjšega utisa in pripravljala je bila tvegati vse kot pa izpremeniti svoje načrte. Hotela je vzbuditi domnevo kot da je ona sama zavrnila vojvodo in vsled tega je hotela biti preje poročena kot pa on. Poročni dan je bil že določen in nobena stvar je ni mogla omajati v njenem sklepu. Spoznala pa je, da je bila nespametna, ko je razodela baronici najbolj tajne misli svoje duše in vsled tega je sklenila igrati hinavščino tudi pred svojo prijateljico.

Svoje krčevito stisnjene poteze je prisilila k smehu ter pomilovala v lahko salijevem tonu gospoda Derblay, ki bo našel v bližajoči se zvezi komaj prednost, katere je očividno pričakoval. Baronica se je dala varati ter upala, da bo bodočnost razpršila temno melanholijo prijateljice ter pomirila njeno bolesto razburjenje. K temu si je še rekla, da je zakon vedno poln presenečen za mlado deklico in da ponavadi pomiri tudi najbolj burne značaje.

(Dalje prihodnjik.)

ZASLUŽEK VOJNIH VETERANOV

Na sliki vidite dva bivša ameriška vojaka, ki sta bila pohabljenata v svetovni vojni. Kruh si služita z izdelovanjem modelov raznih jedarnic, ki so v šestnajstem stoletju krizarile po morju.

Štiri leta v sovjetskih ječah.

Pariški "Matin" priobčuje tragično zgodbo Korzičana Joseph Roullansa, ki je — eden izmed nešteti — pretrpel do leta v robstvu ruskih boljševikov. Čitali smo že nešteto sličnih zgodb, in ena je bila bolj trpka kot druga. Vzletemu smo se odločili, da objavimo to povest trpljenja in groze in nesreče.

Joseph Roullans se je nedavno povrnil iz Rusije. Ni se podal tja kot častnik, da bi poslušal intervjuje in prirejal bankete, tudi ni šel trgovat in prodajati komunistom francoskega blaga. Dolga 4 leta, od 8. januarja 1921. do 23. januarja 1925, je prebil v sovjetskih ječah; najprej je bil obsojen na smrt, nato pomilosten na pet let težke ječe, gonili so ga iz Kavkaza do Belega morja, iz famozne mojskovske Lubianke na skrajni sibirski iztok. Šele ko je Francija priznala sovjetje, so ga komisariji izpustili na svobodo.

Joseph Roullans je star komaj petindvajset let, toda njegovo čelo je razorano od globokih brazd, kakor lice starega. Usta njegova so prazna, skrbnasta; zobe mu je razjedel skorbut, ko je bil leto dni zaprt v samostanu Solovki, severno Arhangelska. Preko ustnice se mu vleče globoka brazgotina — posledica udara z revolverjevim kopitom, ki mu ga je zadal sovjetski komisar v Tiflisu. Toda naj pripoveduje sam:

— Moji starši so med vojno prebivali v Kavkazu, in zato sem ostal v Rusiji še potem, ko so rdeče čete poplavlje Georgijo. Bil sem aretiran, obremen z menoj pa so zgrabili sovjeti vse moje rojake in več tisoč ruskih in georgijskih oficirjev. Vrgli so nas v trdnjavske ječe v Meteku. Živel smo globoko doli pod zemljo, kamor ni nikdar zašel solnčni žarek. Vsako noč je prišel med nas komisar Schulmann, kojega službeni naziv je bil "poveljnik smrti" ter je izbral izmed nas one, ki so "zaslužili" smrt. Vrhovnih jih je odvedel seboj do šestdeset. Pobili so jih kar na trdnjavskem dvorišču. — Nekdo je bil izbran za smrt neki Tartar, ki pa ni hotel radovoljno iti pred puške. Tedaj je poveljnik brez besede potegnil revolver in ustrelil Tartara pred mojimi očmi.

Tudi mene so obsodili glasom člena 66 na "najvišjo kazen", in noč za nočjo sem pričakoval, kdaj me bodo odvedli. Nekega dne so prišli pome, me naložili na poseben voz, ki je bil določen izključno samo za obsojence na smrt. Odpeljali so me v Moskvo, kjer bi moral nastopiti pred sodnim dvorom čke. Potoval sem v etapah, medpotoma so me vlačili po ječah v Bakuju, v Rostovu, v Kozlovu, ki so bile vse prenapolnjene s sveceniki. Takrat so namreč sovjeti divljali predvsem proti cerkvi.

Ko so me privlekli v Moskvo, so me najprej vrgli v "sobašnik" (pasji hlev), nato pa v "kryolovko" (podganjo past) taganske ječe. V pasjem hlevu so bili moški in ženske zaprti skupno, in bilo nas je osemindvajset, ki smo bili tesno natrpani v majhnem prostoru. V podganji pasti pa so bili moški ločeni od žensk. Vsaka dva ali tri dni so me odvedli iz ječe in me potisnili z drugimi nesrečniki vred v "črne kočare" (kakor

so nazivali avto, ki je vozil ujetnike) ter me gnali k zaslišanju. — Čekist, ki me je izpraševal, je bil redom avstrijski žid ime, mu je bilo Roller. Ruščino je obvladal le slabo, zato, me je vedno izpraševal v francoščini. Obtožen sem bil vohunstva na korist Francije, in Roller me je vedno, kadar so me privlekli predenj, nagovoril z besedami:

— Čaka vas poroka s smrtjo!

Lz podganje pasti so me prepekljali v posebno celico. Iz Taganke sem prišel v Lubianko, glavni stan čke, potem pa v ječo "Butyrki". Čez nekaj mesecev so mi smrtno kazen spremenili v petletno ječo, ter me poslali v zbirališče v Kolmogory ob Belem morju. Vlekli so me tja do Arhangelska, z menoj vred pa še celo gručo socialistov in vse člane vlade Republike Daljnega Vzhoda. Od Arhangelska do Kolmogory smo potovali peš (68 verst) v mirazu 40 stopinj pod ničlo. Večina mojih sotrpinov je podlegla strašnim naporom.

Kolmogorysko taborišče je bila pravzaprav slika pekla. Bilo nas je tam nad devet tisoč političnih zločincev, in dan za dnem so prihajali novi. Da so novodošli dobili prostora, so od časa do časa postrelili po 250 do 300 oseb, ki so jih izbrali na slepo srečo izmed nesrečnikov. In vendar, kadar so sovjeti odkrili kjerkoli v prostorni Rusiji kak protirevolucionarni atentat, je prišlo iz Moskve povelje, pobiti med nami toliko in toliko talcev. Po dnevi so nas pošiljali v šumo sekati dreve. To delo je bilo skoraj nadčloveško in vsak dan je ostalo več mož v gozdu. — Tisti, ki niso mogli na delo, so bili kaznovani; poleti so jih izpostavili nage moskitom, ki so v neskončnih množinah okuževali tamno pokrajino. Nekega dne sem oboled in nisem mogel oditi na delo; vrgli so me v temnico, ki je bila tako tesna, da nisem mogel v nji ne stati, ne sedeti, ne ležati. — Imela je dva metra od tal malo lino, ki je bila tako ozka, da so me komaj vrgli skozi vanjo v ječo. Vrat temnice ni imela. V tej ječi so me pustili 27 ur, in ko so me potegnili iz nje, mi je obleka strohnela na telesu.

Tako sem prebil tam devet mesecev, nato pet mesecev v Solovkiju, slavnem samostanu, ki ga boljševiki upeli v izpremenili v taborišče. Nekega dne sem bil v Solovkiju priča strašnemu prizoru. Naš poveljnik je bil neki žid Rosenthal, ki je popaval od jutra do večera. Vsak dan smo se sneli dve uri sprehajati na dvorišču. Tisti dan smo se baš podali na dvorišče, ko pridrvi Rosenthal za nami in zakriči, da se moramo vrniti v taborišče. Ker se mu nismo hoteli pokoriti, je dvignil revolver in ustrelil med nas. Jaz in še nekateri drugi smo hitro popadali na tla, ko pa smo vstali, je ležalo na tleh pet socialistov, ki so jih zadele krogle. Med njimi je bila noka žena z dojenčkom na prsih. Bila je mrtva, otrok pa ranjen na nogi. Za ta zločin je bil Rosenthal odklikovan; bil je odpoklican v Moskvo, kjer so ga imenovali za poglavarja čke v Klinu (v okolici Moskve).

Toda bilo bi predolgo in prestrašno, če bi hotel pripovedovati o vseh grozotah, ki sem jih pre-

živel tekom poldrugolotnega bivanja v ječah ob Belem morju. Leta 1924 so me prepeljali v Sibirijo, ki je bila takrat "v modi" za politične zločince. Tam sem sicer kolikortoliko užival svobodo toda prehranjevati sem se moral sam, dela pa ni bilo mogoče dobiti nikjer. Bilo je hujše kakor v Solovkiju.

Končno mi je napočil dan svobode. Bilo je takrat, ko je Francija priznala sovjetje. Odpeljali so me v Moskvo, kjer so me za dva meseca zaprli v Lubianko, nekega dne pa so me poklicali in mi naznanili, da sem svoboden pod pogojem, da ostanem stalno v Nižnem Novgorodu. Tam sem zvedel da pride v Moskvo kot francoski poslanik Herbert. Na predvečer njegovega prihoda sem brez dovoljenja sedel na vlak, dospel v Moskvo, kjer sem se v tihotaplil na kolodvor. Ko sem zagledal francosko delegacijo, sem planil pod njeno okrilje. Bilo je prepozno, da bi me čeka aretirala; bil sem pod varstvom francoske zastave. Toda moral sem čakati še mesec in mesec, predno se mi je posrečilo odrešiti se ženo in otroka. Pred kratkim sem dospel v Pariz, kjer nimam ne stanovanja ne sredstev za življenje. Moja eksistenca je uničena, ostala je v ruskih boljševiških temnicah.

Koliko čehov je na Francoskem.

Pariški "L'Excelsior" poroča, kako Francoska kontrolira tujece ter navaja številke o inozemcih na Francoskem. Pri tej priliki navaja list med tuji šteto Čehoslovakov. Vseh Čehoslovakov na Francoskem je 39.991. V departmentu sensem s Parizom je 8387 Čehoslovakov.

To število je neznatno, če ga primerjamo s številom drugih narodov. Poljakov je na Francoskem — posebno med rudarji in na kmetih — 310.265. Lahov pa 807.659.

Poštne znamke s hieroglifi.

V spomin na stoletnico obstoja južno-ameriške republike Bolivije izda bolivijska vlada spominke poštne znamke, ki ostanejo neomejeno dobo v veljavi. S filatelističnega stališča bodo imele rešene znamke jako originalno upravo, in sicer hieroglifičnega motiva, ki bodo na vseh 19. vrstah znamk. Tu gre za posnetek hieroglifov na vratih Solneca, starega svetišča Inkov v Tihuanaku.

Vlod Reymont v japonskem prevodu.

Najslavnejši sedanjí poljski pisatelj Vlod Reymont, ki je bil že odklovan z Noblovo nagrado, je prejel rano te dni z Tokija prevod svojega dela "Chlopot".

Kakor utegne biti znano, je bil Reymont nevarno bolan, pa je v poznanskih toplicah toliko okrevljal, da se bo mogel zopet posvetiti slovesnemu delu.

IČEJO SE:

Kosta Miškajević; zadnje znano bivališče Milnboro, Pa. — Dušan Gavrić iz Obrežja, Srem; zadnje bivališče Detroit, Mich. — Bogoljub Gjukanov iz Mokrinja; zadnje bivališče Cincinnati, Ohio.

Stjepan Debae iz Nove Rače, Belovar; zadnji naslov Johnstown, Pa.

Brigita Sokol, rojena Binek, v.leva Telatko; zadnji naslov Durves, Pa.

Sejfo Drnda iz Plevlja; zadnji naslov Liberty, Pa.

Sava Vukadinović iz Platičeva, okraj Ruma, Srem. — Kdor bi kaj vedel o teh ljudeh, je naprosen, da blagovoli naznati: Izseljeniškiemu Poslanec (Commissioner of Emigration), 443 W. 22. St., New York City.

SLOVENSKI FANT

star 26 let se želi seznaniti s Slovenci od 18 do 26 let staro. Prišite na: Lenard Kmet, Box 317, Slickville, Pa.

POZOR!

Naš zastopnik Mr. Joseph Koren iz Milwaukee, Wis., bo 11. in 12. decembra obiskal naročnike v Sheboygan, Wis. Prosimo čitatele Glas Naroda, da mu gredo na roko. Upravišnik "Glas Naroda".

Kretanje parnikov - Shipping News

9. decembra:	Berengaria, Cherbourg.	2. januarja:	Olympic, Cherbourg.
10. decembra:	Luetzow, Bremen.	6. januarja:	De Grasse, Havre.
12. decembra:	Homerio, Cherbourg; La Savoie, Havre; George Washington, Cherbourg; Bremen.	7. januarja:	Albert Ballin, Hamburg.
13. decembra:	Columbus, Cherbourg, Bremen.	9. januarja:	Laviathan, Cherbourg; Berengaria, Cherbourg; La Savoie, Havre.
16. decembra:	Mauretania, Cherbourg.	12. januarja:	Muenchen, Cherbourg, Bremen.
17. decembra:	Mount Clay, Hamburg.	14. januarja:	Thuringia, Hamburg.
19. decembra:	Andania, Hamburg.	16. januarja:	Paris, Havre; Majestic, Cherbourg.
22. decembra:	Rochambeau, Havre.	20. januarja:	Pres. Harding, Bremen.
26. decembra:	Paris, Havre; Cleveland, Hamburg; Pres. Roosevelt, Bremen.	21. januarja:	Deutschland, Hamburg.
28. decembra:	Majestic, Cherbourg.	23. januarja:	Andania, Cherbourg.
29. decembra:	Berlin, Cherbourg, Bremen.	27. januarja:	Suffren, Havre.
31. decembra:	Westphalia, Hamburg.	29. januarja:	Martha Washington, Trst.
		30. januarja:	Aquitania, Cherbourg; France, Havre.

CUNARD V JUGOSLAVIJO

(preko Cherbourg)
Znižane cene v tretjem razredu za tja in nazaj.
V LJUBLJANO in nazaj na BERENGARIJI \$210
AQUITANII \$210
MAURETANII \$206
in davek

8 in pol dne do Jugoslavije. Odputja ob sobotah. Tukaj nastanjanje potniki so pripuščeni, ne da bi bili podvrženi kvoti. Vsi potniki tretjega razreda so v kabinah. Neprerokljiva hrana, izborna hrana. Za podrobnosti vprašajte lokalnega agenta ali pa

CUNARD LINE
25 Broadway New York

Vožnja tja in nazaj po znižanih cenah.

Naši parniki na tri vijake RESOLUTE, RELIANCE, ALBERT BALLIN, DEUTSCHLAND in znani enokabinski parniki CLEVELAND, WESTPHALIA, MOUNT CLAY, THURINGIA

\$198.—
IZ NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ (Vojni davek posebej)
TEDENSKA ODPLUTJA
Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na
United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

Rad bi izvedel za naslov svojega sina JOZEFA KUSOLLE. Zadnje njegovo bivališče je bilo v Hulton, Pa. Prosim cenjene rojake, ako kdo kaj ve, da mi naznani, ker jaz mislim kmalo odpotovati v staro domovino. Joe Kusolle, Box 46, Adolph, W. Va. (4x 4,5,7,8)

Za dobro vdrgnjenje se ne more nič primerjati z dobrim, stariim Pain-Expeller-jem. Pri prvem znamenju prelada se posluša tega izborna domaćega pripomočka ter prepreči komplikacije. 35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na tvornično znamko Sidra. F. AD. RICHTER & CO. Berry & South 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

Po najnižji ceni JAJBOLJE BLAGO iz naše prodajalne na debelo. Lahko dobite celo, pakirano in stisto mehko perje. Mi prodajamo na debelo ter vedno aveže in čisto blago, ne pa prelozano kot v drugih trgovinah. Pošiljamo po Ameriki in Kanadi. Pišite po BREZPLAČNE usode perja in druge podobnosti. ALBERT STETZ, Dept. 3, 139 Passaic St., Passaic, N. J.

Če hočete natančno poznati razmere v ameriški premogovni industriji, naročite Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1926. Stane petdeset centov. V njem je natančno popisano položaj premogovne industrije, o katerem se baš v sedanjem času toliko razpravlja v Ameriki. Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York.

Rada bi izvedela za naslov svojega brata JOSIPA VRH, doma iz Dol. Zemuna pri Ilirski Bistrici. Sporočiti mu imam nekaj važnega. Če kdo ve, naj mi poroča, ali naj se pa sam oglasi svoji sestri: Marija Potepan, Rosewood Ave., Cleveland, O.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, pri taji in drugih stvarih.

Pojasnili, ki vam jih samorezno dati valed naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priložnost vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasem nove naselbniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorezno tudi nedravljan dobili dovoljenje ostati v domovinu eno leto in ako potrebno tudi delj tomdnevna dovoljenja izdaja generalni naselbniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpotovanjem, te se polije proštem v stari kraj gla som nanovejšo odredbo.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika al svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Je Jugosla vije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 2. julija 1924 napre vsako leto po 671 priseljenecov.

Ameriški državljani pa samorezno dobiti sme fene in otroke do 18. le ta bres, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe so tudi ne štejeje kvoto. Starši in otroci od 18. 4. 21. leta ameriških državljanov p tmajo prednost v kvoti. Pišite z pojasnila.

Prodajamo vome liste na vsi pto go; tudi preko Trsta samorezno Je goslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste u njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste vsregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo—

kdor kaj tacej; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo budovit uspek —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda"